

Velja v Ljubljani:

celo leto	K 56—
pol leta	" 28—
četrt leta	" 14—
na mesec	" 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej	K 60—
za pol leta	" 30—
za četrt leta	" 15—
za en mesec	" 5.50

Jugoslavija

ina knjižnica
Jana.

Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošljejo naročnino po nakaznici.

se računajo po površini in sili — 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 25 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu števil. 19.
Upravljalstvo je na Marijinem trgu števil. 8. —
Telefon števil. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Neprijetno sosodstvo.

Ni je na svetu neprijetnejše stvari, kakor neprijeten sosed. Ta neprijetnost se pa še pomnoži, ako ima človek posla kar z večimi neprijetnimi sosedi naenkrat. Življenje v taki sosedi postane pravi peklo. Mi Jugoslavlani bi mogli o tem povedati svoje. Več kot eno tisočletje so nam grenili življenje Nemci, Madžari in Italijani — da o Turkih niti ne govorimo. O Madžarih in Nemcih smo napravili že davno svoj sklenjeni račun, dočim smo si za Italijane ohranili vzlic vsemu še nekaj simpatije. Bili smo pač mnenja, da se italijanskega naroda ne sme istovetiti z renegati in par tisoč potomci beneških naseljencev ob naši obali. Zasedenje naših krajev po italijanski armadi nas je prepričalo, da smo se motili. Naše ljudstvo je sprejelo Italijane povsod kot zaveznike, a gotovo nikjer kot sovražnike. Vzlic temu pa so Italijani — ne da bi jim bilo naše ljudstvo dalo najmanjši povod za to — začeli postopati v zasedenih ozemljih kot sovražniki. Proti jasnim določbam mednarodnega prava uvajajo v naše šole in urade italijanski jezik, prepovedujejo naše trobojnice in narodne znake, zahtevajo od naših duhovnikov, da pridigujejo v cerkvah italijanski, polnijo ječe z našimi ljudmi itd. Nagajajo nam tudi na mirovnem kongresu, kjer se je njih spletkarenju posrečilo doseči, da naša država še danes ni priznana. Poleg vsega tega ovirajo Italijani tudi promet v zasedenem ozemlju. Konečno so vendar milostno dovolili trgovsko korespondenco med Jugoslavijo in zasedenimi ozemlji, toda pod pogojem, da mora biti korespondenca pisana po možnosti v italijanskem, francoskem ali angleškem, izjemoma eventuelno tudi v nemškem jeziku.

Tako torej Italija žali naš jezik tudi tu. Da se tu ne gre za drugo, kakor za žaljivo šikano, leži na dlan. V italijanski armadi je dovolj oficirjev, ki so popolnoma zmožni slovenskega jezika in bi mogli opravljati službo cenzorja slovenskih oziroma srbohrvatskih pisem. Že navaden takt bi

Italijanom veleval, da ne ovirajo uporabe našega jezika v mejah našega jezikovnega območja. Tega bi tembolj ne smeli delati, ko bi jim bilo na tem, da vlada med našo mlado državo in Italijo prijateljstvo. Toda vse kaže, da Italijanom ni do našega prijateljstva, ker delajo uprav sistematično za zasužnjevanje razmer med obema narodoma. Bilo jim. Ako Italijani ne potrebujejo našega prijateljstva, jim moremo povedati, da potrebujemo mi še manj njihovo. Toda zdaj se, da hočejo Italijani po vsej sili, da bi o bodoči meji med Jugoslavijo in Italijo odločil meč, ker se nadejajo, da bi v tem slučaju mogli raztegniti svoje meje še bolj proti vzhodu. Ako hočejo Italijani izvršiti tudi to, se mi ne ustrašimo, smo obračunali s Turki, Nemci in Madžari, bomo tudi z Italijani.

Kaj je povzročilo razpad soške armade?

To vprašanje je naenkrat stopilo v diskusijo političnih krogov. Kakor zatrjujejo, se celo mirovna konferenca zanima za to stvar iz tega razloga, ker na eni strani Italijani povdarjajo, da imajo edino oni na tem zaslugi, na drugi strani pa skušajo sedaj tudi Madžari to velevažno dejstvo za sebe eksploatirati in bi si radi na ta način pridobili simpatije antante.

Madžarski poloficijozji trosijo sedaj vesti, da sta se že 21. oktobra spuntali 17. in 20. divizija. Borojevič sam se je baje pogajal s temi puntarji, in 26. in 27. oktobra so baje Italijani prebili vsled tega upora fronto. Za fronto se je nahajalo 100.000 mož ogrskih polkov, ki niso hoteli več na fronto. V dneh od 28. do 30. oktobra sploh niso prišla nobena poročila več na fronto. Oficirji so šele v Celovcu zvedeli, kaj se godi na Ogrskem, posebno pa v Budimpešti. Jasno je, da bi se nobeni sili več ne posrečilo, te popolnoma demoralizirane armade držati pod orožjem.

Tako slikajo sedaj Madžari dogodke v oktobru.

Maršal Borojevič pa popravlja v

dunajski „Neue Freie Presse“ ta poročila tako-le:

„Ni res, da se je začel razpad cele fronte deset dni pred revolucijo v Budimpešti. O kašnem razsulu pri mojih armadah med Brento in morjem sploh ni mogoče govoriti. Te čete so kljubovale vsem sovražnim vplivom fronte kakor tudi zaledja. Niti permanentni glad ni upognil njihovega duha.“

„Ni res, da bi bila sila italijanskega sunka razbila celo fronto. Niti 27. oktobra niti prej ali pozneje ni bila prebita fronta pri mojih armadah. Sovražnik je napadal od 24. do 28. oktobra med Brento in Pijavo brez vzpešno. Še naslednje dni smo začeli po ukazu vrhovnega armadnega vodstva, ne pa vsled kakih dogodkov pri mojih armadah, izpraznjevati Benečijo. To izpraznjevanje torej ni bilo v zvezi z razpadom mojih armad.“

„Tudi ni res, da mi je skupina nadvojvode Jožefa sporočila, da sta 20. in 38. divizija honvedov sklenili, da položijo orožje in da se vrnejo v domovino. 20. honvedska divizija sploh ni bila pod poveljem nadvojvode Jožefa, ampak pod mojim poveljem in ni nikoli kaj takega sklenila.“

Konečno tudi ni res, da bi se bilo začelo pri mojih armadah razsulo, ko se je izvedelo o tem sklepu 20. in 38. divizije. Resnica je, da so moje čete skoro polnoštevilno dosegle staroavstrijsko mejo in da so šele potem zapale razkrajajočemu vplivu zaledja.“

Te Borojevičeve trditve so resnične. Zaledje je bilo v resnici oni faktor, ki je učiujoče deloval na razpad Borojevičevih armad in na propast nemško madžarskega gospodstva podonavske monarhije. Katero zaledje je to bilo? To razkrojajoče zaledje, o katerem govori maršal Borojevič, pa je bila Ljubljana v svojem revolucionarnem razmahu v dneh od 29. oktobra do 3. novembra 1918, ki je kakor vulkan uplivala najprej na etapo Borojevičevih armad in potem na frontne čete same. Sedaj nam najmerodajnejša oseba potrjuje, da je bila ok-

toberska „revolucija“ tako dalekosežnega pomena, kakor jih je imela malokatera revolucija v zgodovini: razrušila je milijonsko armado in obenem nemško-madžarsko monarhijo. Mi Slovenci ki smo bili to, čeprav se v začetku niti zavedali nismo, kaj smo s svojo revolucijo dosegli zase in za celo antanto. Opozorili so nas šele drugi na to.

Vse premalo se je doslej o tem pisalo in v svoji znani skromnosti ali bolje rečeno nerodnosti nismo znali tega izrabiti pri antanti za sebe.

Popravimo zamujeno, kolikor se še da popraviti. Povejmo javno, kar vemo o dogodkih teh dni.

Po sodbi udeležencev manifestacije 29. oktobra je smatrati kot revolucionaren akt odločilnega pomena pogumen nastop poročnika dr. R., ki je za slovensko vojaštvo javno, na svečan način odredel pokorščino avstrijskemu cesarju ter prisegel zvestobo Jugoslaviji. To dejanje je elektriziralo ne samo Ljubljano in ostalo Slovenijo, ampak kakor je bilo posneti iz dunajskih in budimpeštanskih časopisov, je bilo ob enem signal za revolucionaren naskok na absolutistično-aristokratsko monarhijo.

Ta duh odločnosti je navdajal potem naše narodne straže ravno v naslednjih dneh, ko je grozila od soške armade naši domovini največja nevarnost, kar si jih moremo misliti.

Za dogodke, ki so se vršili 29. in naslednje dni v Ljubljani, so zvedela poveljstva v Vidmu in v San Vito še tisti dan. Vesti o tem so se bliskoma razširile po vsej etapi Borojevičeve armade in so povzročile med četami v etapi pravo paniko.

Take vznemirjajoče vesti je, kakor znano, širil po telefonu iz stacijskega poveljstva v etapo poročnik dr. R. Na ta način je zbegal vso etapo tako, da je pustil fronto samo na bojišču Borojeviču dobesedno vzeto „ušla“ in se je v divjem teku spustila proti Ljubljani iz strahu, da ne pride v ujetništvo „Angležev“, ki so

VLADIMIR LEVSTIK.

19. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Deset minut po enajstih pa se je vendar prikazala na pragu ogromna Smučiklasova postava; goste je bil imel, ki se niso znali izgubiti o pravem času. Vseobče čuvstvo odrešenja je prešinilo navzoče ako ne drugega, je prinesel vsaj merodajno mnenje, katerega se poprimajo vsi, pa naj bo pravo ali krivo. Smučiklas je takoj zaduhal nekaj posebnega, toda v svesti si svojega dostojanstva je napravil ravnodušen obraz in ni niti trenil z očesom, ko so mu povedali nezasišano zgodbo. Le drobna iskrica se jo zbudila v njegovem pogledu, žarela čimdalje svetlejša ter užgala nazadnje ves zaripil obraz, da je plesala sleherna gubica tolsče kakor ošaben in prezirljiv plamenček; odvetnik je dobro znal, da polaga s tem nasmeškom temelj javnemu mnenju glede na profesorjev doživljaj. In družba ga je razumela. Smehljaj pomilovalnega napuha se je razlezel kroginkrog mize: ubogi, klavirni stari, ki smesi pred grofom sebe in vso našo družbo; kaj poreče velikaš, ako nas bo sodil po takem človeku! Šele ko so omenili snubitev, je Smučiklas odprl zatvornice in se spustil v tak grohot, da so cingljala stekla na oknih in kozarci na mizi:

»Hah, hah, hah!« je hreščal sunkoma, udrihaje se po kolenih. »Križ božji, ali se vam meša v glavi? Babe, stare, prifrknjene, da bi vas tristo hudičev!

Grof in Pohlinova hči: kako naj postavi takšnega tasta pred svojo oblizano zlahto? Hohohoho! Joj norci, da bi vas tudi — Smeh ga je zvijal na stolu; sinel je v obraz in oči so mu lezle iz jam.

Družba je stregla voditeljevo zmerjanje v svoja srca kakor blagodejno roso ter se pridruževala njegovemu smehu; kako pa, grof in Pohlinova hči! Javno mnenje je bilo narejeno.

»Ali vam res ne pride na um,« je povzel Smučiklas, ko si je temeljito poplaknil grlo, »ali res niste zmožni izračunati na prste, da ni mogoče? Stavim, da gobeždate že ves večer o tej kuharičini bajki — mislim namreč ženitev, zakaj ostalo je druga reč...«

In spretno je razjasnil historijo, kakšna da je po njegovi sodbi. Visokorodje, ki je včeraj lezel vanj v kavarni, pa današnji grof sta nedvomno ena in ista oseba; kako sta prišla v stike, je vprašanje, ki ga pojasni čas; prejkone se je Pohlin prismolil k njemu in ga siloma povlekel na njegov dom, da bi se posladkal vsaj enkrat pred smrtjo v tako gospodski družbi. Kdo bi zameril siromaku, da igra pajaca pred vsem mestom in še pred tujcem povrhu? Ako se misli grof kaj ogledati med nami, bo kmalu spoznal ljudi, ki imajo trdi tilnik in več ponosa v sebi:

»Tako je!« so pritrdjevali znanci te dvigali čaše. »Živel doktor Smučiklas!«

Odvetnik je milostno pokimal, čuteč, kako se dviga v njihovem in lastnem spoštovanju.

»Le ne iskati pustolovnih razlag,« je končal z važnim glasom. »Vsi vemo, da je naš Peter bolj učen ko prebrisan: v nebeškem kraljestvu se bo že uveljavil. In zdaj nam ostane še pol litra časa, da zinemo kaj o volitvah; kje si, Minkulja?«

Obča nevoščljivost do Pohlina je bila ubita in glorijske njegove aventure tako pristrizena, da se je Benčurju obesil nos od velikega razočaranja; toda moti se, kdor misli, da je šel Smučiklas zadovoljen domov. Kakor hitro je stopil iz gostilne, mu je padla glava na široke prsi: z rokami za hrbtom je korakal počasi v svoj konec mesta, ne meneč se za policaje, ki so mu salutirali ob poti. Nikoli v svojem življenju ni bil premišljal toliko in tako naporno kakor nocoj; in vendar je vedel le na pol, kaj mu vznemirja možgane. Izprva je bilo zadovoljstvo, da je tako spretno izpodkopal humanistov narastli ugled, potem spoznanje, da mu sam najbolj zavida, in končno trpka bol zapostavljenega človeka v vsej svoji neomiljeni goloti. Sam pri sebi je bil Smučiklas prepričan, da Pohlin ni kar tako posilil aristokrata; grofje so vajeni sveta in se ne dajo moriti vsakomur za prazen nič. Morda ima tujec opravke v našem mestu, ali pa je čudak, ki ga zanima kraj; recimo da mu je bilo dolgčas in se je sam razveselil znanja.

(Dalje.)

jih tudi Ljubljanci celo popoldne pričakovali na Tržaški cesti. Naše v sili in naglici organizirane čete in narodne straže, ki so takoj 31. dopoldne zasedle vse kolodvore in glavne ceste, vodeče skozi Kranjsko v daljno zaledje, so postopale tako odločno, kakor bi bile nepremagljive. To je bil duh odločnosti in poguma, ki se poraja samo v prvih dnevih navdušenja in svobode. Temu duhu se moramo zahvaliti za svoje nedozirne vspehe oktoberske revolucije.

Skoro ves tren soške armade je bil zajet v Ljubljani. Panika med četami, ki so pridvele v Ljubljano, je bila nepopisna in ta panika se je potem avtomatično polastila tudi Borojevičevih frontnih čet. To so pripovedovali vsi oficirji, ki so šli skozi Ljubljano, in to potrjuje v celoti sedaj tudi maršal Borojevič sam. Jasno je, da se niti v pripravljenih pozicijah ob Soči, kamor je hotel Borojevič peljati svoje čete, ni bilo mogoče več ustavljati z armado, kateri so zbežale vse etapne čete, ki so pustile za seboj le vidne znake panike. Te molčeče priče panike po cestah in cestnih jarkih so uplivala na frontne čete veliko bolj, kakor pa vsak protiven pritisk s sovražne strani. Govorilo se je sicer mnogo in najneverjetnejše stvari, katerih ni bilo mogoče kontrolirati, ker je bil telefon in telegraf v naših rokah, tako da se je na fronti govorilo samo to, kar smo mi hoteli in kar je bilo v našem interesu. Negotovost je v takih slučajih strašnejša, kakor pa strašna resnica. Sele pozneje, ko so marširale neštete kolone skozi Ljubljano, krotke in preplašene, brez vse energije, smo se zavedali, kakšna brezprimerna predrznost je bila nekaterih znanih naših oficirjev in moštva, ki so z dvema slabima stotnijama napravili oktoberski prevrat in dovršili razoroženje cele soške armade, ki je tri leta tako sijajno kljubovala vsem italijanskim navalom.

Da se je prevrat tako lepo posrečil, imajo poleg dr. Rostoharja posebne zasluge še sledeči: poročnik Praprotnik, nadpor. inž. Turnšek, nadp. Jarc na glavnem kolodvoru, polkovni zdravnik Rus v belgijski vojašnici in nadpor. Stuhec, ki je vsak dan preživel 10.000 mož.

Koroški Nemci v škripcih.

Celovec, 6. febr. 1919.

Po nemškem časopisju se že nekaj tednov vrši gonja proti znanemu Steinwenderju, ki zahteva poseben zakon, da se pokrije velikanski primankljaj Nemške Avstrije za 1919. Po proračunu je namreč 2000 milijonov (2 milijardi) deficita, povrhu mora Nemčija na leto poravnati 8 milijard vojnih stroškov in na novo pozidati in popraviti vse stavbe, tovarne, rudnike in železnice v Franciji in Belgiji. To je tako ogromno breme, da je država za desetletja uničena, tembolj, ker je sedem let prepovedano, iz Nemčije prodajati avtomobile; lokomotive in ladje so pa morali itak Angliji prepustiti. Vsa ta peza pa se nagiba tudi na Nemško Avstrijo, zato tolika skrb, kako jo ujeti, ko niti proračuna za 2 milijardskim primankljajem ne morejo pokriti. Zgoditi pa se bo moralo na en način: ali ogromni davki ali — polom, o katerem se že namigava.

Pred vojno so cenili avstrijsko premoženje na 70 milijard, nemško na 85 milijard, vojska pa jih je samo v Avstriji 67 požrla in povrhu se je še država na eno tretjino zmanjšala. Listi se torej boje o tem pisati, ljudstvo pa vendar že uvideva in besede: wir sind verloren! se vedno pogosteje oglašajo. Tolažijo se le s tem, češ, Angleži bodo tudi vam, Jugoslovanom, breme oprtili. Pa se motijo: kdor je vojne kriv, naj jo plača!

Posebno važno je to dejstvo za Korošce, ki se uprav sedaj odločujejo ali za Nemško Avstrijo ali za Jugoslavijo: na eni strani draginja, neznosni davki a le za tujo korist, na drugi strani pogled v boljšo bodočnost. Kakorhitro bi kmet spregledal položaj,

potem je nemška politika zgubljena kajti že sedaj očitajo prof. Angererju, da je on vsega kriv, ako bi pa zvedeli o velikanskem primankljaju, ka terega je le Arbeiterwille odkrito priznal, bi spoznali, da mora biti v par desetletjih vsega konec. Ako letos ni pokritja za 2 milijardi, ga drugo leto tudi ne bo, tretje in četrto tudi ne in v 20 letih bi jih bilo 40: več kakor je sedanja Avstrija vredna.

Kako smešen je torej koroški boj proti Jugoslaviji: gospodje, mi vas ne potrebujemo, pač pa je za vas Jugoslavija edina rešitev, kar bodo še letos na svojih lastnih žepih vsi Nemci in nemškutarji občutili. Smilijo se pa nam oni pošteni ljudje, ki bi radi k nam, pa se boje terorizma nemškega učiteljstva in uradništva.

Prof. Graber pridno prevaja v koroških listih slovenske članke; tudi mi se za našega priporočamo, da bo poslednji nemški in slovenski kmet iz Kärnt. Tagblatta, Klagenfurter Zeitung ali Freie Stimmen spoznal, kam ga je dovedla politika raznih Angererjev in Spitzerjev. Bojimo se pa, da ga javeljne — ne bo nikjer ponatisnil.

Jugoslavija.

Regent Aleksander v Parizu.

Belgrad, 8. februarja. (Lj. k. u.)

Jugoslov. dop. urad poroča: Predsednik francoske republike in soproga sta priredila v torek pojedino na čast našemu prestolonasledniku. Prisostvovali so tudi Pašič, Trumbič in Vesnič ter francoski ministri za zunanje stvari, za pravosodje, za finance in za marino kakor tudi maršala Foch in Petain. Ministrski predsednik je imenoval komisijo za proučevanje kršitve mednarodnega prava na ozemlju, ki je bilo zasedeno po Avstrijah in Madžarih.

Kini v Belgradu podržavljeni.

Belgrad, 8. februarja. (Lj. k. u.)

Vlada je sklenila, da prevzame v državno upravo vse belgrajske kine. Dohodki iz kinov se bodo uporabljali za srbske invalide.

Začasna ustava za kraljevino SHS.

Belgrad, 8. februarja. (Lj. k. u.)

Ministrski svet je sprejel v včerajšnji seji začasno ustavo za celo kraljevino SHS.

Slovanski svet.

Italijani proti Čehom.

Split, 10. februarja. (Lj. k. u.) Dalmatinski kor. urad poroča: „Idea Nazionale“, ki ne šteti s svojo jezo nikdar, kadar govori proti Slovanstvu, se bavi v članku o češkem „superimperializmu“. O najnovejših „pretenzijah“ dr. Kramača pa veli, da se dr. Kramač ne zadovoljuje s tem, da bi zagotovil češki zgodovinske meje, temveč, da stremi za tem, kako bi svoji državi našel izhod na morje. List vprašuje, ali je na Adriji kaj Čehov, ko dr. Kramač stavi take zahteve. Rimski list umeje, da je najbolje, izbrati italijanski Trst kot prirodni trgovski izhod na morje za Češko. Italija bi bila s tem gotovo zadovoljna. Zdi se, da Italijo najbolj boli želja dr. Kramača, da bi se Reka izbrala za trgovsko luko za Češko. To bi se dosegla takrat, kadar bi češka republika mejila ob jugoslovanski koridor, dolg okoli 200 kilometrov. To je namera Kramačeva in ta namera živi v domišljiji vseh jugoslovanskih politikov in njihovih prijateljev na Francoskem in Angleškem. Pisec člankov vpraša nato, kako se to ujema z Wilsonovimi načeli.

Čehoslovaška republika dovoli prevoz vojnega materijala na Poljsko.

Dunaj, 8. februarja. (Lj. k. u.)

Čehosl. tisk. urad poroča: Iz Varšave javljajo, da je češka vlada poljskemu ministru za zunanje stvari poslala nastopno brzojavko: „Spričo premirja, ki so ga sklenile poljske in čehoslovaške čete v Šleziji, in v želji, da se Poljski državi olajša obramba prot nevarnosti, ki ji preti od obale sem, se je določilo, da se dovoli prevoz orožja in municije za Poljsko državo skozi čehoslovaško ozemlje.“

Valutno vprašanje na Češkem.

Praga, 8. februarja. (Lj. k. u.) Glasom Čehosl. tisk. urada poroča „Večer“, da se je član narodne skupštine, generalni ravnatelj dr. Preis, že povrnil iz Pariza od mirovne konference. — V soboto popoldne je bilo v finančnem ministru posvetovanje o valutnem vprašanju, katerega so se udeležili tudi časnikarji. Ta okoliščina dokazuje, da bo valutno vprašanje že v najkrajšem času rešeno.

Madžarski železničarji nočejo služiti Čehoslovaški republiki.

Praga, 8. februarja. (Lj. k. u.)

Glasom Čehosl. tisk. urada je „Večer“ od svojega dopisnika v Komarnu prejel obvestilo, da je v Komarnu trajno mirno. Madžarsko železniško osobje je zapustilo službo in je postajnemu načelniku naznanilo, da Čehoslovaški republiki ne bo služilo. V Komarno je prišlo požurno železniško osobje. Vlaki zopet vozijo.

Koroški Slovenci za Jugoslavijo.

Velikanska manifestacija.

Spodnji Dravograd, 9. februarja.

(Izv. por.) Nad 2000 koroških Slovencev je priredilo danes sijajno manifestacijo za Jugoslavijo. Veličasten tabor se je vršil na trgu pred Narodnim domom. Zborovalci so zahtevali priklonitev cele Koroške k Jugoslaviji. Slovenski vojaki so prisegli, da žrtvujejo zadnjo kapljo krvi za osvoboditev Gosposvetskega polja. Manifestacija se je vršila v najlepšem redu.

Francoska komisija na Štajerskem.

Obisk spornega ozemlja.

Gradec, 8. februarja. (Lj. k. u.)

Dunajski korespondenčni urad poroča službeno: Prizadevanju deželnega glavarja dr. von Kaana se je posrečilo, napotiti francosko častniško misijo v cmureški in radgonski okraj, da tamkaj ugotovi pritožbe prebivalstva in če je mogoče v medsebojnem sporazumu določi jezikovnim razmeram odgovarjajočo demarkacijsko črto. Deželni glavar se tega ogledovanja udeleži v spremstvu šefa generalnega štaba, polkovnika von Kunzerja. Ukrenilo se je vse, da se za dobo nameravanega ogledovanja ustavi bojevanje.

General Majster na fronti.

Maribor, 9. februarja. (Lj. k. u.)

General Majster se je danes zjutraj v spremstvu kapetana od štaba štajerskega obmejnega poveljništva s posebnim vlakom odpeljal v Mursko dolino, da prisostvuje ogledu krajev, katere obišče francoska misija.

Premirje podaljšano.

Gradec, 10. februarja. (Lj. k. u.)

Dun. kor. urad poroča: 24 urno premirje povodom potovanja francoskih častnikov in deželnega glavarja dr. Kaana po radgonskem in cmureškem okraju sklenjeno z Jugoslovani se je podaljšalo v svrhu nadaljevanja pogajanj zaradi določitve demarkacijske črte za nadaljnjih 24 ur, torej do jutri zjutraj. Kakor se čuje, so vznemirjaljoče vesti o mnogobrojnih žrtvah v Raegoni neresnične; internacije oseb v mestu Radgoni so baje že razveljavili.

Boji na Štajerskem.

Boji pri Radgoni in civilno prebivalstvo.

Mestna občina v Radgoni je poslala generalu Majstru izjavo, da ni bilo mesto Radgona v nikaki zvezi s četami, ki so napadle jugoslovansko vojaštvo pri Radgoni. Tudi je poslala pismo štajerski deželni vlad, naj se take tolpe razorožijo, da ne bo vsled bojev trpelo prebivalstvo mesta Radgone. Okrajni zastop v Radgoni je izdal oklic na podrejene župane naj skrbijo zato, da se vzdrži ljudstvo vsake sovražnosti nasproti jugoslov. četam. Podoben oklic je izdala tudi radgonska občina na prebivalstvo. Deželna vlada je sklenila, da se izda oklic na

prebivalstvo severno od Drave, v katerem se opozarja na dejstvo, da tolpe, ki napadajo Radgono in okolico po izjavi drž. urada za zunanje zadeve na Dunaju niso regularne čete Nemške Avstrije, zato ne uživajo po mednarodnem pravu nikakih pravic in ho naše vojaštvo proti njim postopalo kot proti roparskim tolпам.

Pod italijanskim jarmom.

Župani zasedenih dalmatinskih občin na potu v Pariz.

Split, 10. (Lj. k. u.) Dalmatinski dop. urad poroča: V Pariz je odpotovalo posebno odposlanstvo občin iz okupiranega dela Dalmacije, da pada mirovni konferenci plebiscit, kjer se izraža jasno in odločno voljo, da smatra prebivalstvo svojo prirodno domovino za jugoslovansko in da protestira proti prispitvi Dalmacije k tuji državi, kakor Italiji. Obenem so poslali predsedniku Zedinjenih držav, Wilsonu, nastopno brzojavko: Legitimirani predstavitelji 34 izmed 35 okupiranih občin (občina Obrovan je izostala, ker so okupacijske italijanske oblasti zaprle ali deportirale nabiralce plebiscitarne izjave in zaplenile te izjave) pošiljajo s svojega sestanka v Splitu, v srcu jugoslovanske Dalmacije, poklon in pozdrav vodji največje demokracije sveta v imenu podpisanega prebivalstva okupiranega dela Dalmacije, ki je komaj osvobojeno izpod avstrijskega jarma prišlo pod drug ne manj težak jarem. Predstavitelji protestirajo proti pretenzijam, da se ta eminentno jugoslovanski kraj loči od jugoslovanske Dalmacije in od drage Jugoslavije in prispoji kraljevinu Italiji, od katerega ga ločijo morje, zgodovina, jezik, tradicije, običaji, interesi in neomajna volja 97 tnegaj prebivalstva. Ker zaradi slabih prometnih zvez niso mogli priti korporativno v Pariz, da se poklonijo in da izrazijo želje prebivalstva, pošiljajo izbrano deputacijo, ki bo prinesla plebiscitarne izjave, iz katerih je razvidno, da se je za občino zadersko izjavilo preko 70% in za ostale preko 99%. V onih občinah, kjer sedaj zaradi persekucij okupacijskih oblasti ni bilo mogoče dobiti izjav, bi bil odstotek še večji. Z izjavo globokega spoštovanja in z uverjenjem, da na temelju vaših načel izza konference zasije svetu nov svetel dan, kličemo: Živijo predednik Wilson in živeljo bratstvo vseh demokracij na svetu!

Vsak dan nova nasilstva.

Korčula, 8. februarja. (Lj. k. u.)

Dalmatinski tisk. urad poroča: Italijanska nasilstva se v tem kraju redno ponavljajo. Pred nekoliko dnevi so italijanske oblasti izročile občinskemu upravitelju dr. Dinku Giuniju odlok, s katerim ga odpuščaju iz službe ter mu naznanjajo, da je imenovan na njegovo mesto vodja mestnih Italijanov dr. Vinzi. V nedeljo 2. t. m. je rano zjutraj obkolilo 20 karabinerjev koč občinskega tajnika Josipa Jeričevića ter ga aretirali. Dovolili mu niso niti, da vzame seboj najpotrebnejše stvari. Še isti dan so ga odvedli v Šibenik. Hišne preiskave izvršujejo od časa do časa.

Split, 8. februarja. (Ljub. k. u.)

Dalmatinski tisk. urad poroča: Ravnanje italijanskih okupacijskih oblasti presega vsako mero. To kar delajo Italijani v okupiranem ozemlju, krši ne samo premirje, sklenjeno z bivšo avstro-ogrsko monarhijo, temveč tudi mednarodno pravo. V Hvaru so enostavno izgnali upravitelja pristaniškega urada in ga prisilili, da je predal posle nekvalificirani osebi. Urad so enostavno pretvorili v kraljevski italijanski pristaniški urad. Tudi na Visu in na Korčuli so se polastili pristaniških uradov, odgnali dosedanje upravitelje ter namestili s svojimi ljudmi.

Župani okupiranih dalmatinskih občin pojdejo osebno v Pariz.

Split, 10. februarja. (Ljub. k. u.)

Dalmatinski tisk. urad poroča: Polražaj v Dalmaciji je med vsemi ostalimi jugoslovanskimi pokrajinami izredno

težaven. Polovico dalmatinskega prebivalstva trpi pod tujo okupacijo. Dežela je popolnoma odrezana od Zagreba. Ljubljane in Belgrada. Ker sta Reka in Knin v italijanskih rokah, je dovoz živil zelo oteškočen. Pregarjanja, aretacije in deportacije v Italijo so na dnevnem redu. Vsled tega so načelniki okupiranih občin sklenili, da gredo osebno v Pariz in da vzamejo seboj plebiscitane izjave svojih občin. Ti poslanci nikakor nočejo voditi svojo zasebno politiko ter so to svojo namero sporočili vladi v Splitu, ki je ta korak odobrila ter vzela organizacijo v svoje roke. O tej stvari je obvestila tudi dr. Josipa Smolaka, kot uradnega predstavitelja države SHS, ki je ta korak istotako odobrila.

Mednarodni socialistični kongres.

Bern, 10. (Lj. k. u.) Eisner (Nemčija) in Renandel (Francija) sta stavila v današnji seji sledečo resolucijo: Konferenca apelira na človeška čustva aliranih vlad in pričakuje: 1. da se bolni in ranjeni ujetniki takoj odpošljejo domov; 2. da se izdajo naredbe glede kar najhitreje repatriacije, ko se začne splošna obravnavanja predhodnih mirovnih pogodb; 3. da obišče komisija mednarodnega Rdečega križa, katere se bo udeležila tudi nemška delegacija, ujetnike v Franciji in Angliji; 4. da doni pomožna komisija v Omsku dovoljenje odpotovati v Sibirijo, da donese pomoč ujetnikom iz Nemčije in Avstro-Ogrske. V utemeljitvi je izvajal Eisner: Da so stavili ta predlog Nemci in Francozi skupno, je znak nove dobe. Ruysmans je izjavil: Ujetniki ententnih sil so se vrnili v domovino. Ujetniki centralnih držav so še v ujetništvu. Za konferenco internacionale velja samo ena zahteva: Vsi se morajo vrniti! (Viharno odobravanje.) Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Mirovna konferenca.

Nemci so povsod enaki. Kriče o nasilstvih, a svojih ne priznavajo.

Bern, 10. februarja. (Lj. k. u.) Čehosl. tisk. urad poroča: Baselska „Nationalzeitung“ pravi o pisanju nemškega časopisja proti ententi: Če ententa pošilja živila, se bridko pritožujejo, da je premalo. Entento smatrajo za počasnega dobavitelja, in pozabljajo, da je Nemčija zasedene kraje pustila gladovati in da je Belgija skozi leta mogla živeti le z ameriško pomočjo. Izjavlja se, da je oddaja lokomotiv in poljedelskih strojev, ki jo zahteva antanta, sramoten tribut, čeprav je Nemčija mnogo več ukradla in čeprav je to, kar mora sedaj vrniti le del njenega plena. Navajajo se — seveda vedno brez imen in brez navedbe krajev — prestopki naših črnih vojakov. Jasno je, da si žele Nemci nasilstva in da so jezni ker jih ne morejo najti. V privatnih pismih se citajo pritožbe, da čete za zasedbo ne pozdravljajo in da so neohlpane. Slisalo se pa še ni, da so bile nemške deklice prisiljene, čistiti ceste, kakor so morale to mlade belgijske in francoske deklice. Ista Nemčija, ki je po brestlitovskem miru zadržala poljske in ruske ujetnike, izjavlja sedaj, da je največje barbarstvo, zadržati njene ujetnike in uporabljati jih za obnovo po nemških armadah opustošenih pokrajin.

Političen pregled.

Razmere na Dolenjskem. Prijatelj, ki se mudi službeno na Dolenjskem nam poroča, da razmere na Dolenjskem nikakor niso tako slabe, kakor se govori. O boljševidnosti ni ne duha ne sluha. Posamezniki agitirajo pač za republikansko državno obliko, a v obče vlada v tem delu Slovenije povsod red. Tudi pijančuje se mnogo manj, nego v Ljubljani.

Prot Pašiču. „Novo Vrijeme“ napada Pašiča češ, da je on zli duh srbske rad. stranke, ki se še vedno ne more uživati v narodno ujedinjenje in goji slejkoprej plemenski separatizem.

To, kar se godi v Bosni, Sremu in na Hrvatskem, to je vse Pašičevo delo in delo njegovega duha. V tem duhu je ravnal Pašič, ko je desoviral svoječasno Trumbiča in v tem duhu je ravnal v zadnjem času ko je desoviral Korošca. Doslleden svoji politiki si je polskal Pašič tudi pri Slovencih nekaj lahkovernih pristašev, s katerimi se mu je posrežilo razširiti nezaupanje proti Trumbiču. Pašič bi rad, da bi prišlo tudi med Slovenci in Hrvati do nerazsporazumljenja, kakoršen se je žal pojavil med delom Hrvatov in Srbov.

Nemške laži. Graški „Arbeiterwille“ poroča, da se je v okolici Radgone in Cmureka razširila vest o nameravanem rekrutiranju vseh moških od 18 do 35 leta. Ti naj bi bili nato prideleni raznim delavskim kompanijam v Srbiji. Zato so mnogi zbežali čez bližnjo madžarsko mejo, kjer so se pripravili za napad na Radgono in Cmurek. Napad pa se jim ni posrečil, ker so jih Jugoslovani pravočasno pregnali. Take laži trsijo v svet nemški listi, da bi kolikorotoliko opravičili svoje roparske napade na naše kraje. Toda vse nemške spletkarije ne bodo pomagale nič, za kar bo že preskrbel skupno z našim generalom Majstrom srbski poveljnik general Smiljanič.

Dopisi.

Gorje pri Bledu. V petek 7. t. m. ob polu širih popoldne je začelo goret pri posestniku Tonecu, po domače pri Jakobč v Sp. Gorjah. Požar se je razširil na sosedna poslopja ter vničil tudi hišo in gospodarsko poslopje njegovega brata, po domače Klemenca. Delavnemu in takojšnjemu nastopu požarnih bramb v Gorij, Rečiče in Bleda se je zahvaliti, da se ni razširil ogenj na celo vas. Oba brata imata precejšno škodo, katera je le deloma pokrita z zavarovalnino. Vlada se naproša, da jima priskoči z naturalijami na pomoč. Na Blejskem kolo-dvoru se nahaja namreč več vagonov desk, last bivšega vojnega erarja. Mogoče bi se lahko odstopilo nekaj voz istih da zamoreta vsaj za silo pokriti poslopja. Navedena brata sta bila vedno narodno zavedna Slovenca in zaslužita, če le kdo kdaj v Gorjah, podpore naroda.

Iz Kočevja. Vadljajo za nas kočevske Slovence. In veste kdo? Morda Kočevarji? Kaj se? Naši lastni brajre — Ribničani in Laščani. Morda s tem rečem preveč — le njih voditelji ali bolje, tisti, ki hočejo biti njih voditelji. Pa brez ozira ali so pripadniki SLS ali JDS. Gre se za glasove, za poslanca in kdo bi tu gledal za existenco petih ali desetih tisoč Slovencev!

Taka je naša politika. Ne vidi se celote, vidi se le košček in — sebe. Zlasti sebe — to je važno. Radi privoščimo in bomo če treba tudi pomagali tako Ribničanom kot Laščanom do vsega, česar rabijo — da bi pa mi žrtvovali svoje in morda tudi državne življenske interese na Kočevskem par mataforjem na ljubo, tega pa ne morejo zahtevati od nas. Z nemojnostjo požrtvovalnostjo so vstrajali kočevski Slovenci v najslabših časih na kočevskem ozemlju, odbijajoč še bolj sijajne ponudbe Súdmarkovcev in drugih hajlovcv ter so si v solzah in grenkobi vstvarili lepo postojanko na Kočevskem in s tem dosegli, da samoodločba narodov ni našla nekdanje kočevske vojvodine čisto nemške, ampak narodno močno mešano zemljo z gospodarsko solidno kmečko in marljivo delavsko slovensko manjšino. To nevenljivo zaslugo kočevskih Slovencev bo znal pravilno oceniti le polink in narodni gospodar, ki pozna zaklade kočevske zemlje — premog, pragozde. Le slovensko meščanstvo v Kočevju je še-le v prvih povojih in rabi vsestranske krepke podpore za svoj razvoj. In kje naj dobi trgovec in obrtnik to drugod, kot pri kar najbolj mogoče številnem slovenskem uradništvu in oblastnijah! Isto advokat, notar in industrijalec! Če se pa odtegne edini ta vir, se slovensko meščanstvo ne bo razvilo in opešal bo tudi izolirani slovenski kmet ter gmo-

tno. odvisni delavec in Kočevsko, ena dvanajstina na zakladih morda najbogatejši del Kranjske, bo ostala še zanaprej torišče najzagrizenejšega vsemstva, kar se zna nad nami in našo državo še bridko maščevati. Toda čemu premog, pragozdi, državni in narodni interesi — gre za poslanca pa bašta!

Litija. (Črna roka.) Nekega dne zjutraj je razburilo Litijo oznanilo črne roke. Na vseh vogalih je bilo videti oglese tega pošastnega znamenja. Ličen papir, v levem kotu zgoraj tridelno znamenje, v desnem spodaj črna roka, v sredi napis:

„Izdajalec velik svojega je naroda, „črna roka“ naj zadene ga, kdor podpira švaba — Elsnerja“.

Prvo razburjenje je pregnal kmalu smeh in odobravanje, gospod Elsner pa nas je prehitro oropal zabavnih oznanil, mobiliziral je in koncentriral napad na vse stene in okrog devetih izvojeval vse višine, kjer je strašila pošastna roka. Jeznega gospoda je že zadnjič nekdo v tem listu povprašal, koliko grošev mu še manjka za vozni listek do svojega „vojnega doma“ v Gradcu. Tukajšnja oprovizacija mu je nakazala v svrhu možnosti čim hitrejšega odpotovanja v razprodajo precejšno množino sladkorja, pa, kot kaže, voznine in odpravnine še ni zaslužil. Prihodnjič bo treba nakazati več, da se odhod na vsak način pospeši. Čudno je nekaj; zganil se je oni, ki ga ni nihče ščegetal, saj g. Elsnerja menda ne boli, če ga imenujemo švaba, sicer mu ni nihče nič očital. Mora biti že kaj družega, kar ga boli!

Iz Šoštanja. (Skrb za invalide.) Gotovo je lepo in hvalevredno skrbeti za vojne invalide, a tako, kakor se postopa pri nas, nikakor ne odgovarja današnjim razmeram, ker je to v našo narodno škodo in se podpira le one elemente, katerim še danes njih nemška žilica ne da miru. V misli imamo namreč one vojne invalide, kateri so za deset kron šli razgrajati lansko leto v Št. Janž. — Da se le te hujskače še drži pri nas — mesto, da bi že bili davno tam, kamor jih vleče njih ponemčurjena kri — se jim je v Woschnaggovi tovarni seglo na ta način pod rama, da dobivajo v razprodajo na tihem usnje — in ga — se razume — prodajajo po zelo pretiranih cenah. Woschnaggova tovarna je stala v vojnem času pod vojaškim nadzorstvom ter se je moralo vse usnje oddajati le potom vojaškega nadzorstva. — Zato pa je isto dobavljalo tovarni vse surovine in druge potrebščine. Ob prevratu je vse te obveze prevzela Narodna vlada, katera jih v polni meri izvršuje — sicer bi tovarna že davno počivala — a nasproti temu tovarna ne drži svoje obveze, ker kakor zgoraj omenjeno ne oddaja vsega usnja deželni vladi za Slovenijo. Ker imamo za posamezne slučaje podatke na razpolago, opozarjamo kompetentne oblasti na te nedostatke, sicer bomo zahtevali, da se bodo surovine (predvsem kože, premog, olje in les za apreturo) oddajale le slovenskim usnjarjem. Pa še nekaj! Podjetje je pod nadzorstvom Deželne vlade. Vprašali bi pa samo, kako neki tovarna dopisuje z isto, ko ima samo nemško osobje v pisarni. V zadnjem času se je isto pomnožilo še z nekaterimi lačenbergerji iz Dunaja in drugod iz Nemške Avstrije. Naše ljudi od takaj iztiravajo — ne da bi jim dovolili vzeti s seboj niti najpotrebnejših stvari, kakor postelje in pohištvo, pri nas pa se pri podjetjih ki stoje pod nadzorstvom deželne vlade sprejemajo inozemci — in na ta način povečavajo brezposelnost naših ljudi. Tu zahtevamo odločno reme-dare!

Loče pri Konjicah. Nujna potreba in skrajni čas je že, da se našim hujskačem posveti pozornost od strani naših oblastij in tem hujskačem in razgrajajem, ki skoro dan za dnevom popivajo čez policijsko uro, za vedno ustavi izzivanja. Naj se pobere ta banda iz Jugoslavije, ako ji ni všeč pri nas. Čudno se nam zdi, da teh dejanj ne vidi in ne naznani naša

žandarmerija. Tudi g. postajevodji bi priporočali, da pri odpravi vlakov malo manj glasno „nemški“ kriči in ako se mu to še vedno nobel zdi, naj se pridruži tudi on k onim renegatom kateteri domnevajo, da je v Nemški Avstriji vse z rožicami — morda celo s samimi „plavicami“ poslano. Pripomnimo, da bomo vse korake storili, da se loško gnezdo izčisti nemčurske golazni.

Zveza industrijcev v Sloveniji.

(Ustanovni zbor v Ljubljani.)

Zveza industrijcev je imela v nedeljo v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani svojo ustanovno skupščino, katero je otvoril g. Vinko Majdič iz Kranja, ki je pozdravil prisotnega podpredsednika deželne vlade dr. Žerjava in predsednika trg. in obrt. zbornice g. I. Kneza. Predlagani brzojavki regentu Aleksandru in ministru za trgovino in obrt sta bili sprejeti z velikim odobravanjem. Nato je govoril dr. Žerjav, ki je poudarjal veliko nevarnost raznih mahinacij, s katerimi hočejo krivci vojne odvaliti vojne račune na rame slovenskega ljudstva, proti kateremu so vodili vojno. Zato je treba braniti slovenskega kmeta obrtnika in industrijalca. Težka bremena vojne bo morala odpraviti pridnost našega ljudstva in bogastvo naše zemlje. Vlada pozdravlja prvo in edino industrijsko organizacijo v Sloveniji. Obljublja pomoč vlade organizaciji. Govorili so še: Dragotin Hribar, I. Knez, in dr. Novak, ki je izvajal, da se ne sme misliti, da bo nova organizacija zavzela kako separatistično stališče, ampak hoče le zbirati ude po celi državi, najprvo v Sloveniji, potem pa med Hrvati in Srbi, dokler se končno ne ustanovi centralna organizacija za celo Jugoslavijo. Zveza ima svoj sedež v Ljubljani. Za predsednika načelstva je bil izvoljen Vinko Majdič v Kranju. Podpredsedniki so: Ivan Polak, Dragotin Hribar, August Praprotnik in Ivan Knez. V odbor: Andrej Jakil, Št. Janž; I. Dečman, Lj.; Josip Lenarčič, Vrhnika; inž. Remec (Bahovčev nasl.); A. Kajfež, Kočevje; Fr. Bonač, Lj.; Peter Kozina, Tržč; I. Smrtnik, Celje; H. Pogačnik, Ruše; Janko Tavčar Celovec; preglednika: Fr. Golob, Lj. in Fr. Roblek, Zalec. Sprejetih je bilo več resolucij: izpolnitev našega tehničnega šolstva, priprava za slov. tehniko v Ljubljani itd. Pri nabavi učnih materialij, zbirki in laboratorijev hočejo industrijci sodelovati z ustanovami za dijaštvo. Zveza industrijcev naj posreduje pri vladi, da se Reka s podaljšanjem železniške proge od Kočevja do Broda-Morovic čim prej pritegne na naš trg in da se prične s progo od Kočevja na Plaške (Knin-Split). V enketi za sladkor, ki se vrši 15. t. m. v Belgradu, odpošlje zveza dva odposlanca. Ustanovna skupščina je bila zelo dobro obiskana. Zvezi industrijcev želimo mnogo uspeha in sreče v naši svobodni domovini.

Dnevne vesti.

Današnja številka obsega 6 strani.

Energično nastopanje slovenskih obmejnih oblasti. Hrvatska vlada naznanja, da je ustavil oddelek, ki je imel dovoljenje za izdajanje izvoznic, svoje poslovanje, ker štajerske slovenske oblasti nočejo rešpektirati teh izvoznic in v Špiljah slej ko prej zaplenjujejo tudi male količine živil, čeprav so opremljene s pravilnimi, v Zagrebu od pristojnih oblasti izdanimi izvoznicami. To je edino pametno, kar je mogla hrvatska vlada ukreniti. Za Slovenijo niso imeli živil, pač pa za Nemško Avstrijo. Saj je znano, da se je izvažalo iz Hrvatske v Nemško Avstrijo vsak dan na vagon živil. Upajmo, da bo gornja naredba hrvatske vlade uplivala blagodejno na nižanje cen.

Odpuščeni so nemški živinozdravniki: Fischer v Celju, Kutschera v Slovenski Bistrici, Kurzidin v Ptuj, Strasser v Ormožu, Gass v Slovenjem

Gradcu, Volauscheg v Konjicah. Nastavljeni so: A. Sok v Slov. Bistrici, dr. Jos. Stegu v Celju, Fr. Bas v Ljubnem, A. Peršuh v Slov. Gradcu, P. Rihtarič v Šoštanj, F. Veble v Konjicah.

Od samih odlokov se ne more živeti. Odlok Višjega šolskega sveta v Ljubljani z dne 10. prosinca t. l. št. 334 se je poslal učiteljstvu že drugič. Umestneje bi bilo, da bi se že vendar enkrat tudi odkazala plača po tem odloku. Leta 1917 je učiteljstvo na Štajerskem dobilo od rajne Avstrije nabavni prispevek. Radovedni smo, kdaj ga nakaže naša vlada.

Neverjetno, a vendar resnično. Z naredbo celokupne Deželne Vlade z dne 19. grudnia 1918 so bili odslovljeni vsi nameščenci nemške narodnosti. Težko pričakovano naredbo, ki naj bi bila nekaka represalija napram postopanju Nemške Avstrije, je javnost z odobravanjem in zadoščenjem pozdravila, kar je bilo popolnoma umevno, ako pomislimo, kaj je moralo slovensko uradništvo, vsled zapostavljanja in persekucij s strani nemških uradnikov pod prejšnjim režimom bodisi duševno bodisi v materijelnem oziru pretrpeti. Že tedaj smo pa opazili na nedostatek naredbe, na nekaka vracata, potom katerih bo omogočeno mnogim odpuščencem, ki jim diši le jugoslovanski državni kruh in nič drugega, da se jih zopet sprejme v našo javno upravo.

Dali smo pri tej priliki izraza upanju, dali smo pri tej priliki izraza upanju, da se vkljub omenjenem nedostatku ta vracata ne bodo nikoli odprla. Toda kot dokazuje praksa, smo se zelo varali. V našo narodno sramoto moramo danes javno pribiti, da so omenjena vracata skoro na stežaj odprta, po čigavi krivdi, o tem bomo še javnost obvestili. Istina je, da se je že precejšnje število odpuščenih Nemcev zopet prevzelo v javno službo, medtem celo takih, ki jugoslovanskega jezika niti za domačo uporabo zmožni niso, temmanj za javno upravo. Nekaj te vrste „Jugoslovancev“ se je sprejelo tudi v stroke, ki jih prav lahko po domačinih izpopolnimo. Tako n. pr. se je sprejelo pri rač. oddelku deželne vlade nekoga pl. Salomona Czernya itd., pri finančnem rač. oddelku pa službo še vedno opravlja dobro znani karfijolec Goritschnigg in svoj h poslovnevešči Schumi. Večina teh slov. jezika niti zmožna ni. Da bi bili ti gospodje prepričani Jugoslovanci, o tem niti ne govorimo. Na tak in podoben način se pri nas boža bivše naše največje narodne sovražnike, ki se v svojem srcu pač niso izpremenili in to v sedanjem razburkanem času, ko nam naši dedni sovražniki kažejo svojo tevtonsko vzgojo v posebno drastični luči, ko preganjajo in pobijajo naše ljudi na Koroskem, ko podijo naš cvet, našo mladino iz visokih šol, za katere je plačeval tudi slovenski davkoplačevalec svoj obolus, ko je vsak naš rojak, bivajoč v Nemški Avstriji, v vedni nevarnosti, da ga podivjana nemška druhal radi slov. govornice dejansko insultira. Kot odgovor za našete in druge krivice pa naj na našem ozemlju redimo pripadnike tega rodu! Ne in stokrat ne! Kar se je v tem pogledu že zagrešilo je treba takoj popraviti! Tak čin zahtevata naša narodna čast in radikalnost, ki jo opravičujejo sedanje razmere. Iztrebimo že enkrat iz naših src tisto prirojeno mehkosrčnost, tisto hlapčevstvo, ki nam je v narodnem oziru že tolikrat škodovalo. Zagonetna nam je narodna zavednost uradnikov zadevnih strok ter strokovnih organizacij, da proti takim činom ne protestirajo tako glasno, da se jih bo tudi na merodajnih mestih slišalo. Naši Germančki naj čimprej poberejo šila in kopita ter odidejo tja, kamor po prejšnjih dejanjih ter sedanjem mišljenju spadajo. Narodno uradništvo pa pozivamo, da naj pri zopetnem vsprejemu odpuščenih Nemcev ne pozna nikakih obziriv!

Dijaška kuhinja v Celju še vedno ne posluje, dasi je krvava potreba, zakaj dovolj je revnega dijaštva, ki je potrebno podpore. Prepričani smo tudi, da bi prebivalstvo rado prislokočilo na pomoč, če bi se uvedla tozadavna akcija. Merodajne osebe prosimo, da nujno kaj ukrenejo.

Mariborski Sokol je bil pred vojno eno izmed najbolj delavnih društev v Mariboru in tudi sedaj prične zopet z intenzivnim delom v telovadnici in sicer s telovadbo naraščajočega dijaštva, sokolic in rednega članstva. Prijavljati se je na nastov: Telovadno društvo „Sokol“ v Mariboru, Narodni dom.

Protekcija ali kaj? Prihajajo nam pritožbe, da se v skladišču g. M. v Ljubljani ne ravna pravično in enako z onimi, ki so opravičeni in potrebni obleke. Opozarjamo na to merodajno oblast.

Susteršičeve fantazije v Švici. Bernski „Intelligenzblatt“ poroča iz Ljubljane: Borojevičev potovanje v Pariz je v zvezi z akcijo, ki je nastala na Hrvaškem v interesu Habsburgovcev. Zato čakajo klerikalni krogi v Sloveniji in Hrvaškem z velikim zanimanjem rezultat avstrijskih volitev. Upajo, da pride v slučaju zmage krščanskih socialistov in monarhistov Karl zopet na prestol, ki bo priklopi Avstriji Slovenijo in Hrvaško. — Ker nam je znano, da živi Šusteršič skoraj redno v Švici, kjer priobčuje zadnje čase razne članke o naši politiki, smemo trditi, da je poslal tudi to fantastično vest iz Ljubljane (!) v omenjeni švicarski list. Sicer naj pa pišejo švicarski listi kar hočejo, Slovenci smo definitivno obračunali s Karlom, kakor s Šusteršičem. Hrvati pa tudi ne žele nazaj Habsburžanov.

Za poslanika SHS na Dunaju je imenovan Josip vitez Pogačnik.

Gospod in kmet. Z ozirom na hujskanje Radića proti gospodi, priobčuje zagrebški „Jutarnji list“ članek, v katerem dokazuje, da stoji danes kmet gmotno mnogo bolje, nego takozvana gospoda, ki sestoji po 80 odstotkih iz uradnikov — državnih in privatnih. Ti so danes največji reveži. Da obstoji med kmetom in takozvano gospodo — inteligenco — prepad, pa je kriva inteligenca sama, ker se ni brigala za kmeta. — V glavnem velja ta sodba hrvatskega lista tudi za naše slovenske razmere.

Nesramne cene pohištva. Današnje cene pohištva so tako visoke, da jih ne premore noben pošten zemljan, če ni „slučajno“ vojni dobičkar. Koliko družin je brez najpotrebnejšega pohištva, pa si ne morejo kupiti ničesar, ker presegajo cene pohištva dohodke posameznih družin. Zadnji čas pa kupujejo nekateri (imena prihodnjic) pohištvo od onih nemških družin, ki morajo zapustiti Ljubljano, potem pa inserirajo v časopisih, da je naprodaj „kompletna spalna soba“ itd. Tako je neki ljubljanski gospod prodal na ta način kupljeno pohištvo ravno za sto procentov dražje, nego jo je kupil! Ali ne bi mogla naša vlada po zanesljivih izvedenih določiti nekake maksimalne cene za pohištvo? Oderuštvo cvete pri nas kakor nikjer!

Kaj je z državno podporo za svojevpoklicanih? Kdaj se bo začelo izplačevati? Kaj naj naredijo družine, katerih možje se sploh še niso vrnili? Prosimo, da se to takoj uredi, ker s samim predplačilom ne moremo živeti. — Prizadeite.

Gospa Czerny je napodila nabiralki za legionarje na Koroskem. Njena sinova sta: Eden nadporočnik, drugi pa vojni akademik v Nemški Avstriji. Ali je že dobila uradno odpoved stanovanja, da gre za svojima sinovoma?

Dvojna mera pri plači uradnikov. Prejeli smo od prizadetih krogov in priobčujemo: Kardinalna zahteva uradništva je, da dobivajo vse kategorije v istih činovnih razredih enake službene prejemke. In vendar temu ni tako. Že med vojsko so bili deležni sodniki posebnega poboljška, ki se ni naklonil nobeni uradniški skupini, češ, da se je v pravosodnem resortu radi manjšega števila osebja prihianilo. Sedaj v mladi Jugoslaviji se zopet nameščajo oz. predstavljajo nekatere vrste uradnikov, na plačo in dijete, druge pa z golo plačo. Med prve kategorije spadajo zopet sodniki, vsaj nekateri, med druge pa uradniki politične in finančne uprave. Tem se do zdaj tudi še ni izplačala niti družinska doklada, obetana v naredbi De-

želne vlade SHS z dne 16./12. 1918, št. 202, za slučaj, da mora živeti uradnik ločen od svoje družine. Zahtevamo, da se ta nečuvena dvojna mera takoj, brez izgovora in popolnoma odpravi in da se nikdo ne skriva za avstrijsko neprestavljivost sodnikov.

Stroge odredbe proti tujcem ja razglasilo policijsko ravateljstvo v Sarajevu. Vsak tujec, ki se ne bo znoval priglasi pri policiji, bo iztiran iz Sarajeva. In pri nas?

Slovenci v Sarajevu. Slovensko dobrodelno društvo v Sarajevu je pridilo v pondeljek 9 t. m. slovensko akademijo v pomoč goriškim beguncem. Akademije se je udeležilo veliko število sarajevskih Hrvatov in Srbov.

Goriški begunci iz občine Vrtojba pri Gorici, sedaj v Št. lju pri Velenju so poslali na pristojno mesto zahtevo, da se goriška pokrajina z Gorico vred vtelesi kraljevini SHS.

Važno za politične preganjance. Ker prihajajo poročila, da mnogo internizancev in konfirancev ni izpolnilo odškodninskih pol, se politični preganjanci opozarjajo, da je v to svrhu še čas in naj vsak prijavi svoje odškodninske zahteve pri pristojnem glavarstvu. Isto velja tudi dedičih in drugih pravnih naslednikov iz političnih razlogov usmrčenih oseb. Vsi politični preganjanci se nadalje pozivajo, da zbero materijal o ovadnih svojega okraja in naj ga po možnosti opremljenega z dokazili odposljejo na naslov dr. Janka Leskovca v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31. Politični preganjalci v okupiranem slovenskem ozemlju naj izpolnijo, če je mogoče, italijanske odškodninske pole, v kolikor ne zagreše s tem kakega dejanja, ki bi se lahko smatralo kot izjava pripadništva k Italiji oziroma vsaj italijanski narodnosti.

Radi pomanjkanja telefonskih aparatov in drugega pripadajočega telefonskega gradiva se po ukazu ministerstva za pošto in brzojav v področju tega ravateljstva za sedaj ustavi priključevanja novih naročniskih postaj ter gradba novih telefonskih vodov in naprav telefonskih central, javnih govornic i. t. d. Za sedaj se bodo izvrševala samo taka dela, katera so potrebna za vzdrževanje že obstoječega telefonskega omrežja in pri katerih se ne rabi novih telefonskih postaj.

Navijanje cen. Slov. industrijalci so imeli v nedeljo občni zbor svoje zveze. Naj bi ta služila res povzdigi slovenske industrije in ne le navijanju cen! Naši industrijalci se žal držijo dunajskih cen, čeprav so pri nas vse drugačne razmere. Na Dunaju je splošno pomanjkanje, posebno živeža in zato so tam cene industrijskim izdelkom silno visoke. Pri nas pa je položaj ves drug kakor na Dunaju in zato za Jugoslavijo ne smejo biti merodajne dunajske cene. Neki tovarnar v Ljubljani je rekel te dni, da bo prihodnji teden povisal ceno kožam od 28 K kg na 33 kron, torej kar za 5 K pri kg in ko se ga je opozorilo, da tega vlada ne bo dovolila, se je odrezal, da so na Dunaju še višje cene in da bo naša deželna vlada že dovolila zvišanje. In ko se mu je zagrozilo s pritožbo na osrednjo vlado v Belgrad, je malomarno dejal: „In če greste do Petra, ne bo Vam pomagalo!“ Bomo videli, ali so interesi ljudstva ali pa dobičkaželjnost gotove zlahte višji. — Pozivamo naso deželno vlado, da čuva interese ljudstva in z vsjo strogostjo preprečuje navijanje cen.

Za srbske sirote. Kakor znano, je v Srbiji mnogo otrok brez staršev in v največji revščini. Pri nas pa potrebujemo pastirjev i. t. d. Ali ne bi mogla naša vlada ukreniti, da bi se naši ljudje, ki bi bili voljni prevzeti srbske otroke, javili pri občini in bi se potem srbski otroci pripeljali v skupinah k nam? Mnogo kmetov, pa tudi drugih ljudi, bi radevoljno sprejelo srbske otroke za svoje. Tudi pisec teh vrstic sprejme inteligentnega, okoli desetlet starega srbskega otroka za svojega.

Francosko-slovenska organizacija. V nedeljo se je vršil v ljub-

ljanskem Narodnem domu ustanovni občni zbor francosko-slovenske organizacije (Organisation franco-slovene), katero je zasnoval višji inž. prof. L. S. Meurville. Zborovanje je otvoril dr. V. Krejčič, ki je govoril o mednarodnem položaju Slovencev, orisal namen in pomen francosko-slovenske organizacije: posredovanje in pospeševanje trgovske zveze z Francijo, pripomočki za potovanje in bivanje na Francoskem, zlasti našega dijaštva, propaganda slovenske umetnosti, spoznanje francoske umetnosti in kulture, zlasti pa gojenje slovenske narodne propagande v Franciji. Nato je bil voljen odbor, kateremu načeljuje min. podpredsednik dr. A. Korošec. Inž. Meurville je govoril nato v francoskem jeziku in povedal, kako veliko je zanimanje francoske uprave in francoskega armadnega poveljstva za organizacijo.

Vsem zavednim Slovincem in Slovenkam pošiljajo pristrčne pozdrave s koroške straže sledeči fantje Slov. plan. polka: desetniki Slapnik Franc iz Srednje vasi, Eksler Maks iz Kamnika, Vinter Miha iz Straže; strelci Šober Franc iz Toplice, Mihič Anton iz Št. Vida, Jakopič Franc iz Cerkna.

Podpisanega vojnega posojila noče plačevati bivši cesar Karl v znesku 1 milijon kron. Trgovska banka v Budimpešti ga sedaj toži, ker noče niti on niti kateri drugi član rodbine plačati. Ljudi v smrt pošiljal pa je lahko in zato, da je nosil ime „vrhovnega vojskovodje“, vlekel 1 milijon 500 000 K na leto tudi!

Srb za denar odpade, če imate življensko polico ljudskega zavarovanja brez zdravniške pregledbe. Pojasnila in prospekte daje radevolje ustmeno ali pismeno zavarovalna zadruga „Croatia“ v Zagrebu, ki ima za Slovenijo glavno zastopstvo v Ljubljani, Stari trg št. 11.

Društvene vesti.

IX. predavanje „Akademije“ se vrši v sredo, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v realki. Predava gospod Silvo Domicelj „O bijo ogji naroda“

Tečaj „Akademije“ o popoldni astronomiji se prične v torek 18. t. m. ob četrt na 9. uro zvečer v fizikalni dvorani realki. Tečaj bo vodil g. dr. Grošelj Pavel. S predavanji bodo v zvezi eksperimenti in demonstracije.

Tečaj o negi dojenčkov se prične danes v torek ob 7. zvečer na realki.

Slovenskim lovcom! Pred kratkim je bil razglašen v slovenskih časopisih poziv, naj lovec, ki hočejo dobiti list, društvu prijavijo svoj pristop in pošljejo članarino 12 kron. Temu pozivu se je odzvalo doslej 118 članov. S tako peščico naročnikov društvo ne more riskirati izdajanja lista, posebno pri tej draginji papirja in tiska. Treba je najmanj tisoč naročnikov, če hočemo s članarino 12 kron kriti stroške. Komur je na tem, da „Lovec“ zopet izide, naj ne odlašaja poslati članarine. — Odbor slov. lov. društva.

Drobne vesti.

Intendant zagrebškega gledališča Gvidon Hrljanovič je podal svojo demisijsko Vzkroč demisijske je nesporazumljenje med intendantom in vladnim oddelkom za uk in bog častije. Upajo pa, da bodo nesporazum poravnali in da ostane Hrljanovič na svojem mestu. — Včeraj popoldne se je pripeljalo na Zagrebški kolodvor 2690 ujetnikov iz Nemčije. 290 so jih pridržali v Zagrebu, kjer jih bodo uvrstili v tamkajšnje vojaške oddelke, ostale pa so poslali naprej v Belgrad. — V Zagrebu se je osnovalo posebn o vojaško poverjeništvu, ki ima nalogo proučiti prosnje vseh onih častnikov bivše avstro-ogrške armade, ki so prosili za sprejem v jugoslovansko armado. — Ponedelnik poroča, da mislijo tudi na češkem žigosati bankovce in sicer na ta način, da bodo sploh bankovce prepleli s kolekom, ki bo odgovarjal 1 do vrednosti žigosanega bankovca. — Karoly je imel te dni govor, v katerem je ojstro napadel Rumune, a se je izrekel za prijateljstvo s Srbijo. — V Tokiju je zgorelo italijansko poslanništvo. Poslanik se je s svojo rodbino pravočasno rešil.

Iz Pariza javljajo: Novi pogoji za premirje, ki se bodo stavili Nemčiji, bodo zahtevali zmanjšanje vojske na 25 divizij in oddajo vsega topniškega materijala. Listi poročajo dalje,

da je to zahtevo povzročilo poročilo maršala Focha, glasom katerega more Nemčija zvišati število vojsko v dveh mesecih na tri milijone, medtem ko morajo zavezniki v tej dobi postaviti samo 1.800.000 mož. Maršal Foch je izrazil tudi željo, naj zavezniki zase- dejo ruhrsko ozemlje z Ennsom. — Poljski državni zbor se je sestal mi- nulo nedeljo v Varšavi. — V Velikovec ua deško šolo je premeščen Štefan Firm dosedaj nadučitelj v Olimju na Štajerskem. — V Žalcu izrablja rene- gat K. Janič svojo gostilno v svrhu, da ščuva nerazsodne ljudi proti državi SHS. Tega ne bomo več trpeli! — V Žusmu pridno seka gozde uprava tam- kajšnje graščine. Boji se razdelitve 1300 oralov velikega veleposestva. Opozarjamo vlado na to. — Davčni upravitelj, fijakar. V Slov. Bistrici je otvoril odpuščenim davčni upravitelj Fekonja — fijakarijo.

Razna poročila.

Stavkarsko gibanje v Italiji. — V Rimu stavkajo tiskarji.

Rim, 9. (Lj. k. u.) Agenzia Šte- fani poroča: Osojbe časopisnih tiskarn je začelo stavkati. Zahteva osemurni delavnik. V soboto zvečer je izšel samo „Popolo Romano“. Socialno demokra- tičen list „Avanti“ in „Giornale d' Ita- lia“ izhajata dalje.

Gibanje se širi.

Dunaj, 9. febr. (Lj. k. u. Brez- žično.) Posebni dopisnik „Neue Freie Presse“ javlja, da se stavkarsko gi- banje v Italiji širi. Mornarji v Genovi so sklenili, staviti iste pogoje kakor angleški mornarji, ki so jih določili 24. febr. v Londonu. V Rimu so pri- čeli stavkati tudi vsi tiskarji.

Gospodarstvo.

Nakup živil. Deželna vlada je dovolila uradu za prehrano potrebn kredit, da kupi 400 vagonov koruze in moke pri zagrebški vladi.

Agrarna reforma. Energičen na- čin, s katerim se je osrednja vlada lotila reševanje vprašanja agrarne re- forme, se v Sloveniji splošno odobrava. V Bosni in Hercegovini muslimanski begi in agi s tem seveda niso zado- voljni. To je tudi umljivo. Neumljivo pa je, da so tudi na Hrvaškem stranke, ki z nameravano reformo niso zado- voljne. Oni, ki ne vedo, kako bi na- meravani reformi nasprotovali, ali se ne upajo s pravo barvo na dan, se spo- tikajo, da hoče vlada to rešiti brez parlamenta! Ti ljudje pač pozabljajo, da smo v revoluciji in da utegne pre- teči še par let, predno pride legalno izvoljen parlament do tega, da se bo sploh mogel baviti s to in enakimi važnimi reformami. Medtem pa naj narod trpi dalje? Čudno je, da je tudi „Novo Vrijeme“, glasilo hrvatske na- predne demokratske stranke, proti razdelitvi veleposestev in opravičuje svoje stališče sledeče: „Mi smo zato, da kmet dobi zemljo v svoje roke, ko nam bo jamčilo, da vsled tega ne bo trpela agrarna produkcija“

Čudno, da imajo naprednjaki tako zastarele nazore.

Agrarna produkcija bo tem večja, čim bolj skrbno bo obdelano polje. Kmet bo bolje obdeloval svoje njive kot pa sedaj tuje. Seve je treba kmeta strokovno izobraziti, da bo ra- cijonalno obdeloval zemljo. Veselje in zanimanje do strokovne kmetijske izobrazbe ima pa le tisti, ki ima svojo zemljo. — Dajte torej najprej kmetu zemljo in dajte mu po- trebno izobrazbo, pa ne bo treba nobenih pomislekov.

Zanimajmo se za domačo in- dustrijo! Objavili smo že vabilo na subskripcijo delnic za akcijsko družbo „Triglav“, katera se snuje v kamniškem okraju v svrhu izdelovanja sadnih konzerv, marmelade in žitne kave. — Jugoslavija še nima takega podjetja in ni dvoma, da ima isto lep- prihodnost. Z ozirom na gospo- darsko samoosvojitve priporo- čamo vsem prijateljem napredka, da prijavijo svoje delnice pri Jadranski

banki ali Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani. Ako imamo Slovenci in sploh Jugoslovani le količkaj samozavesti, da smo odjemalci v prvi vrsti doma- čih izdelkov, ni nikake bojazni, da bi podjetje izvrstno ne uspevalo in na- predovalo.

Ne prodajajte vojnih posojil špekulantom! Po Ljubljani hodijo špekulanti, ki kupujejo od ljudi vojna posojila ter plačujejo zanja samo 40 do 50% nominalne vrednosti, dočim znaša sedanji kurz vojnega posojila na Dunaju 68% nominalne vrednosti in plača vsaka banka v Ljubljani 60 do 65% nominalne vrednosti. Na ta način delajo špekulanti velike dobičke na škodo lahkovernih ljudi. Posesniki vojnih posojil se opozarjajo, da ne nasedejo takim kupcem. Kdor hoče vojno posojilo prodati, naj ga ponudi v nakup ljubljanskim bankam, kler bo dobil izplačano res ceno, ki odgovarja sedanjemu kurzu vojnega posojila.

Zadnje vesti.

Ameriška misija za Koroško iz- vršila svoje delo.

Dunaj, 10. febr. (Lj. k. u.) Ame- riška misija za Koroško je izvršila svoje delo ter je odšla na Dunaj, da dostavi razsodbo šefu ameriške mi- sije na Dunaju prof. Coolidge-ju. Nemci se nadejajo, da bo razsodba v njih korist.

Novi jugoslovanski bankovci.

Zagreb, 10. februarja. (Izv. por.) Listi poročajo, da se pričnejo že v prihodnjih dneh tiskati v Zagrebu ju- goslovanski bankovci, ki bodo izdani najprej v kronski veljavi.

Izednačenje oficirskih plač.

Belgrad, 10. febr. (Izv. por.) S 1. marcem bodo izednačene plače bivših avstro-ogrskih oficirjev s pla- čami srbskih oficirjev. Nakazovale se bodo v dinarjih.

Hrvatska se pritožuje.

Zagreb, 10. feb. (Izv. por.). Da- našnji »Hrvat« napada centralno vlado v Belgradu, ker je imenovala za po- verjenke novousstanovljenih vojaških komand; dravske divizije v Ljubljani, savske divizije v Zagrebu in drugega armadnega zbora v Zagrebu same srbs- ke generale. Starčevićanci zahtevajo, naj bo vsaj del poveljnikov vzeti iz bivših avstro-ogrskih oficirjev. Ako je general Srb, bi moral biti njegov general- štab šef Hrvat ali Slovenec. (Starčevićanci bi pač radi imeli za naše generale razne Borojeviče, Lipovške in drugo tako golazen. Samo srbski generali bodo napravili med nami red. Slo- venci imamo enega Mojstra, Hrvati pa še tega ne! Op. ur.)

Delo Hrvatskega Sokola med vojno.

Zagreb, 10. febr. (Izv. por.) Na včerajšnji skupščini hrvatskega Sokola je podal tajnik dr. Dečak zanimive podatke o delu Sokola med vojno. Hrvatski Sokol je v zvezi z drugimi bratskimi društvi skozi celo vojsko pripravil na tajnih sestankih na proti- avstrijsko in protimažarsko revolucijo. Celotno vrsto svojih članov je v ta na- men oprostil vojaške službe.

Nemci hočejo zanesti razdor med Hrvatce in Slovence.

Ljubljanski dopisni urad poroča 10. t. m.: V Špilju se je prigodil slu- čaj vojaške nediscipline pri belovar- skem bataljonu. Nemški listi in pred vsem dunajska „Zeit“ so hoteli ta slu- čaj izrabiti, češ, da so hrvatski vojaki i- javili, da ne gredo v okoliš, ki je nemški in kjer nimajo ničesar iskati. To vest so tudi razposlali brezlično v svet tako, da bi oni iz tega skovali kapital zase ter poskušali razdiranju bratstva med Jugoslovani. Službeno se pa o tem poroča, da se je šlo za na- vaden slučaj nediscipline, ki nima s politiko ničesar opraviti. Na mesto belovarskega, je odšel v Radgono ba- taljon karlovaškega polka, ki je svojo nalogo tudi vestno izvršil. Proti Be- lovarcem, ki so bili poslani v Celje, je uvedeno sodno postopanje.

Prosimo, ko vpošljete denar na našo upravnitvo, zapišite zadaj na odrezku namen pošiljatve, za kaj je. N. pr. naročnina za Jugoslavijo, za kakšno in katero knjigo ali za kak dobrodelen namen, da ne bo potem nepotrebnih reklamacij.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Bonbone vsake vrste po zmernih cenah dobavlja redno tvrdka Fran Me- dica, Ljubljana, Tržaška cesta 4. Postrežba točna in solidna. 30-16

S pravim čebelnim voskom lika par- ketna tla zavod za snaženje in reklamo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/l. 248 8-6

Snaženje izložbenih oken prevzema zopet zavod za snaženje in reklamo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/l. 8-6

Fotografične aparate, že rabljene ven- njene s poljubno optiko v vsaki velikosti se kupi. Cenjene ponudbe z natančnimi naved- bami pod „Photo“ na Anončno pisarno Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/l. 333 10-9

Gostilna se sprejme v najem v Ljubljani ali v okolici. Ponudbe pod „Go- stilna“. 334 10-9

Vojno posojilo ter rumunski denar kupi trgovska agentura po naj- višjem kurzu. Trgovska agentura, Sodna ulica št. 5/l. 340 10-7

Najboljše in najsigurnejše naložen ka- pital! Trgovec z lokalom z zelo prometnem mestu v Sloveniji, kjer se na- haja promogokop in druga industrijska pod- jetja (vsled narodnostnih razmer zasiguran obstoj) išče kapitalista. Ponudbe pod „Tihi družabnik“ do 20. t. m. na anončno pisarno Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3/l. 310 5-2

Gostilno ali restavracijo se išče v najem. Kupi se tudi majhno gostilno. — Ponudbe na upravnitvo. 371 9-3

Nogavice, katere se nahajajo pri podpisani trvdki že dalj časa v popravilu, naj blagovoljijo cenj naročniki kmalu odvzeti. V nasprotnem slučaju se bodo smatralo, da se na te ne reflektira več in se bodoje po preteku 14 dni oddale revnejšim slojem. Fran Kos, strojna pletilnica v Ljubljani, Sodna ulica 7. 384 3-1

Inteligenten gospod mlad, se želi se- znaiti z neodvisno močno in energično žensko v starosti do 40 let. Ponudbe pod „Močna in energična“ na upravnitvo. 393 3-2

Vojno posojilo in italijanske lire se ku- pijo po najvišji ceni od 9.-12. ure dop. in od 3.-6. ure pop. v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 7 (naspr. poste) I. nadstr. desno, vrata 12. V Kranju se po- sreduje v vili Skrem št. 66. 405 3-1

Trije mladi, inteligentni Jugoslovani si žele dopisovati z mladimi, zavednimi Slo- venkami. Naslov: Slovenec, Srb, Hrvat, po- štno ležeče, Pliberk, Koroško. 406 3-1

Kuharico pridno in pošteno, ki ima tudi veselje do kmetijstva, išče mlada gospa na deželi. Ponudbe z zahtevo plače pod „Poštenost št. 23“ na upravnitvo. 407 6 1

Mladenič, mlad in inteligenten, želi z na- obraženo inteligentno in veselo gospodično dopisovati radi zabave. Če mo- goče priklop. pismo. Pod šifro „Mladenič“.

Trgovec in posestnik v večjem mestu na Gorenjskem na najboljšem pro- storu, išče poštenega kompanjona, ki je trgovec in ima precej denarja na razpolago. Naslov pove upravnitvo. 413

5% in denar nazaj v treh mesecih kdor založi približno 80.000 K za realno, popolnoma varno pod- jetje. Ponudbe pod „Varno“ na anončno pi- sarno Al. Matelič, Ljubljana, Kongr. trg 3/l. 415 1

Iščem proti dobri nagradi stanovanje, ob- stoječe iz 3-4 sob s kuhinjo, elek- trično razsvetljavo in če mogoče z vrtno, s 1. marcem 1919, in sicer meblvano ali nemeblvano. Ponudbe pod „Emil Komar- etho, intendant II. voj. okrožja, Solški dre- vored Prof. Šega. 419 3-1

Proda se 1 otročji voziček (zložljiv). 1 divan, 1 miza, 1 omara s pre- dali, 1 čajni service. Gradisce 7. 421 3-1

Bukovo oglje se odda po vagonih, izpod 1000 kg pa samo, če se posljejo vreče. Za ponudbe prosi oglarski podvzetnik R. Frizzi v Vuhredu v Dravski dolini. 422 6-1

Izgubila sem dne 9. februarja iz Bleiwei- sove ceste do Dunajske ceste dva zlata prstana, poročni in zaročni (slednji s črko S. B. 1. 1. 1912). Prosim po- štenega najditelja, naj jih odča proti pri- mereni nagradi na naslov Petrina Brezigar, Ljubljana, Bleiweisova cesta 13/l. 234

Sluginja, ki bi pometala, kurila itd. pi- sarniške prostore, se sprejme. Kje, pove upravnitvo.

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo“!

Za nočno službo sprejme izurjeno

vlagalko

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg 19.

Javna dražba

pohišta, oblek in srebrnine bo dne 13. t. m. ob 10. dopoldne pri „Balkanu“ na Dunajski cesti.

Kupujem suhe gobe in dobre vreče

Prodajam kremo za čevlje

v kovinastih dozah, pol doze K 15—, cela doza K 28— za tučat, čevlje z lesenimi in usnjatimi podplati, tržne torbice itd. Dalje izvrstno letošnje in lansko vino in razno domače žganje. 401 1

M. RANT, Kranj.

Dražba mila

pri „Balkonu“ se ne bo vršila dne 15. t. m., pač pa nekoliko pozneje, kar se bode pravočasno objavilo po časopisih.

Kupim vsako množino

jabolčnika

kakor tudi

jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in naj- nižje cene na Ljubljana 1., poštni predal št. 163. 420 30 1

Naznanilo.

Podpisana vljudno javljata slavnemu občinstvu, da otvorita dne 15. svečana 1919

hotel in restavracijo

Union v Mariboru

(prej Erzherzog Johann).

Istočasno zagotavljata vsem cenjenim obiskovalcem postreči vedno z najboljšo kuhinjo in prvovrstnimi vini, kakor tudi z vedno snažnimi hotelskimi sobami.

Blagohotnega obiska in naklonjenosti proseč bilježita udana

424 3-1 Ciril in Rozi Tratnik.

Preklic.

Podpisani Blaž Černe, posestnik v Stožicah št. 53, preklicujem in obžalnim vsa Zaljiva očitanja, ki sem jih dne 8. novembra 1919 v goslini Ivana Dermastije na Ježici govoril napram bivšemu županu Vin- kotu Ahlinu, posestniku na Ježici št. 16 in izjavljam, da so vsa moja očitanja neutem- eljena.

Stožice, dne 7. februarja 19 9.

Blaž Černe.

A I 126/19-5.

416

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 8. svečana t. l., opr. št. A I 1 6/19-5 se prodajo v zapuščno po gospej Vidi Pajk spa- dajoči predmeti dne 13. svečana 1919 in naslednje dni vsakokrat dopoldne ob 9. uri v Ljubljani, Dunajska cesta 17 na javni dražbi: razno pohištvo, perilo, obleka, 1 glasovir, kuhinjska in namizna posoda, jedilno orodje, srebrnina in zlatnina.

Reči se smejo ogledati dne 13. sve- čana 1919 v času med 9. in pol 10. uro dopoldne v zgoraj oznamjeni hiši št. 17.

Okraj, sodišče SHS v Ljubljani, odd. V., dne 10. svečana 1919.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča **Zvezna tiskarna**
v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenjskega obsega knjiga: □ □ □ □ □

„Šopek Samotarke.“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica Manica Komanova.

Založila in izdala

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena vezani knjigi K 4.60, broširani K 3.20.

Drogerija

J. C. KOTAR

:: LJUBLJANA ::

Wolfova ulica št. 3.

Fotomanufaktura

Pisemski papir najfinejše vrste

priporoča

102 12

Marija Tičar, Ljubljana

Največja izbira umetniških razglednic

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro, boks in lakovega usnja z usnjatimi podplati se dobe po dnevnih cenah.

Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po 159 11

K 85.— za moške, K 73.— za ženske.

Vzalogi Ljubljana Breg.

Zavod za reklamo in snaženje

Al. Matelič

Ljubljana, Kongresni trg št. 3/l.

Priporočam p. n. trgovcem, tvrdkam in občinstvu svojo

trgovsko agenturo in komisijsko trgovino.

Preskrbujem prodajo in nakup vseh v trgovino spadajočih stvari točno in hitro. 414

Slavko Farkaš

Lukavci, pošta Križevci pri Ljutomeru.

Skladišče in hlevi

se vzamejo v najem.

Pismene ponudbe pod „Prostorno“ na upravništvo „Jugoslavije“.

Priporoča se tvrdka:

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

ob Ljubljani.

Zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.

Istotam se prodaja: Steklo za izložbene omare (belgijsko steklo) kompletne z valjenimi zastori, mera 135×184, 63×184, 20 59×184 in eno rabljeno 90×162. 13

Vabilo na subskripcijo.

V kratkem se ustanovi

delniška družba „Triglav“

za izdelavo žitne kave in sadnih konserv.

Delnice so po K 500.—.

Vabite se, da se udeležite subskripcije in da samo prijavo pošljete na predsednika pripravljalnega odbora g. Fr. Cerarja, tovarnarja v Domžalah, znesek se bo lahko pozneje vplačal. Ako pa hočete podpisani znesek takoj vplačati, pošljite prijavo in znesek „Jadranski banki“ v Ljubljani ali „Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani. 292 10-7

Za pripravljalni odbor delniške družbe „Triglav“:

Fr. Cerar. M. Gostinčar. V. Jeretina.

!SVETLA!

Baterije, žarnice, elektrotehnični predmeti

(izdelek svetovne slovanske tvornice) 273 10-6

Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS

JANKO POGAČAR, Zagreb,

začasno Ljubljana, Ilirska ulica št. 29/l.

Mast, slaninu, suho meso i salamu (Braunšvajger)

razašiljem u sve krajeve Jugoslavije u poštanskim paketima od 20 kg po dnevni cijeni.

Ia kavin nadomjestak nepakovan K 5.50 po kg.

Ia kavin nadomjestak u paketima 1/4kg po K 6.50 po kg.

Novac unapried ili 50% kapare, ostatak uz pouzeće. Pakovanje (Sanduk) računam K 9.—, a poštarinu K 4.20. Kupci, koji lične dogju, mogu slobodno iz mjesta kao i preko granice Hrvatske svaku količino sa sobom poneti. 295 20 10

J. Gigović, tvornica suhomesnate robe i masti, Nova Gradiška, Slavonija.

Preporučujemo

Srpske narodne pesme

pod redakcijom Dr. L. Popovića.

Knjiga I. Trebnik.

K 4.—, poštom K 4.80.

Narudžbe i novac u napred treba slati na adresu

Knjižara Z. i V. Vasića, Zagreb

Akademički trg 8/D.

Naznanilo.

Znano prvovrstno milo in pralni prašek 402 2-2

iz Jugoslovanske tvornice za milo v Spodnji Šiški se dobi na drobno v špecerijjski trgovini

Janko Stupica

Sodna ulica v Ljubljani

po že razglašanih cenah. Istotam naj se naslavljajo tudi **pastna usročila.**

Preskrbite se pravočasno s tem pripoznano dobrim in cenim milom, dokler je zaloga.

Jugoslavenske himne

Lijepa naša; Bože pravde; Naprej; Oj Slavoni za glasovir, tekst latinicom, K 6.—, sa poštarinom K 6.80.

Srpska narodna himna (Bože pravde)

za glasovir, tekst cirilicom, K 4.—, sa poštarinom K 4.80.

Narudžbe i novac u napred treba slati na adresu

Knjižara Z. i V. Vasića, Zagreb

Akademički trg 8/D.